

LATIN NYELVŰ LAP A TANULÓ IFJÚSÁG SZÁMÁRA

Prodit Budapestini, I. Verpeléti-út 22. decies in anno.
Pretium praesolvendi annum 4 pengő 80 fillér.

Megjelenik Budapesten, I. Verpeléti-út 22. tízszer egy
évben. Előfizetési ára évi 4 pengő 80 fillér.

Per.
Lat
020

Pascha¹ Nostrum.

Iam adest ver sacrum, iam appropinquat anniversarium festorum² paschalium,² cum templo ac delubra resonabunt modos³ carminis laetissimi: «Resurrexit sicut dixit, tercia die, Alleluja». Vere haec fuit illa dies, quae generi humano multifarie excruciat attulerat pacem et mortales ad novam revocaverat vitam. Nobis quoque memoria resurrectionis Domini ac Redemptoris⁴ pie recolentibus⁵ augetur firmaturque spes resurrectionis patriae, quae nunc dilacerata⁶ ac disserpta,⁶ imo etiam vitae quotidianaे subsidiis⁷ privata, semiermis⁸ iacet. Status enim rerum hodiernus⁹ talis est, ut ubique paribus aerumnis miseriisque regna ac provinciae premantur. An quem fallit¹⁰ nuper etiam furias belli detestati¹¹ procul in Oriente faces¹² suas iterum extulisse¹³ neg-

lecto pactio Kellogiano ad pacem firmandam lato. Sed quid¹⁴ mirum,¹⁴ quod mundus conquiescere nequit, si reputamus foedera pacis, plus decennio ante pronunciata mente¹⁵ Christiana¹⁵ prorsus¹⁶ caruisse et victorum modo arbitrio¹⁷ composita esse. Animis¹⁸ primum resurgent¹⁸ necesse est¹⁸ ex odio devictorum, non enim aliter salus et pax omnium restituetur,¹⁹ nisi nationes viam veritatis inierint, quae aequato iure cuique tribuat suum. Hac spe imbuti²⁰ celebramus pascha nostrum et Christi exemplo moniti nunquam ani-

¹ húsvét ² húsvéti ünnepek ³ dallam ⁴ Megváltó ⁵ megújít ⁶ szétdarabolva ⁷ segélyförrás ⁸ félig fegyvertele-nél ⁹ a mai világ helyzet ¹⁰ kikerüli a figyelmét ¹¹ átkos ¹² fályka ¹³ kitűz ¹⁴ csoda-e ¹⁵ kereszteny gondolat ¹⁶ teljesen ¹⁷ kénye-kedve szerint ¹⁸ a lelkeknek kell feltámadniok ¹⁹ helyreállít ²⁰ eltelve.

mos²¹ demittemus,²¹ quidquid deinde patiendum fuerit, nunquam desperabimus nec abdicabimus²² de restauratione regni Hungariae. Sursum corda, Alleluia! A. F.

²¹ elcsüggéd ²² lemond.

«Mi pater», inquit, «amans, audi mea verba nec aures includas precibus, optime Dive, meis. Pro genere humano sum promptus ferre dolores, Numine quos certo me tolerare iubes: Sed tibi si libuit, Genitor, quod pondere magno lassas cervices degravat, aufer onus.

Resurrexit sicut dixit...

In¹ illo tempore:¹ Maria Magdalene, et Maria Iacobi,² et Salome emerunt aromata,³ ut venientes ungerent Iesum.

Et valde⁴ mane⁴ una⁵ sabbatorum,⁵ veniunt ad monumentum,⁶ orto iam sole. Et dicebant ad⁷ invicem :⁷ Quis revolvet⁸ nobis lapidem ab ostio monumenti ? Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. Et introeuntes in monumentum viderunt iuvenem sedentem in⁹ dextris,⁹ coopertum¹⁰ stola¹⁰ candida,¹⁰ et obstupuerunt. Qui dicit illis : Nolite expavescere : Iesum quaeritis Nazarenum, crucifixum : surrexit, non est hic, ecce locus, ubi posuerunt eum. Sed ite, dicite discipulis eius et Petro, quia praecedit vos in Galilaeam : ibi eum videbitis, sicut dixit vobis.

Evangelium Sti Marci 16, 1-7.

¹ abban az időpontban ² Jakab leánya ³ illatos kenőcsök ⁴ korán reggel ⁵ a hétfő első napján (vasárnap) ⁶ sír ⁷ egymáshoz ⁸ elhengerít ⁹ jobbfelől ¹⁰ fehér ruhába öltözött.

IN OLIVETO.¹

Quattuor ecce viri caeco² gradiuntur in horto;

Abscondit faciem pallida luna suam.

In medio nemoris presso pede stabat Iesus

Et tribus haec dixit tristia verba viris :

«Nunc animus meus est, fratres, in pectore maestus,

Viscera compungit maximus alta dolor».

Protinus incepit totis horrescere membris

Et currit gelidus cuncta per ossa tremor;

Sanguineusque poris³ manans ex omnibus humor

Languida puniceo⁴ membra colore tegit.

Discipulis rursus : «Vigiles» ait «este, queatis

Hostis ut insidias ludificare malas.»

Discipuli recubant fessi; bonus ipse Magister

Haud procul hinc lasso tendit⁵ abire gradu.

Huc ubi pervenit, viridi sub fronde oleastri

Corruit in terram, pandit ad astra manus.

Si tamen officium fieri debere videtur,
Iam tua perficiam pectore iussa pio».
Sic ait atque animo certamen pugnat in imo,
Numine iam penitus destituent⁶ suo.
Angelus e caelo rapidis delabitur alis
Luctantemque facit robur habere novum.
Sic firmatus adit comites mersosque sopore
Attrictans placida suscitat ipse manu.
«Surgite iam» dixit, «ne dormitetis, amici :
Qui me tradet homo, proditor ecce venit».

Valentinus Fehér.

¹ Olajfák-hegye ² sötét ³ pórus ⁴ vörös ⁵ igyekszik ⁶ elhagy.

Sartor¹ et trossulus.²

Trossulus, qui pravum³ tergum habebat, sartorem in civitate celeberrimum⁴ vestem sibi facere⁵ iusserat.⁵ Cum vestis confecta es- set, trossulus ante speculum⁶ eam expertus est.⁷

— Quid est hoc? — increpat⁸ sartorem; — tam clarus sartor vestem tam male seden- tem⁹ facit?

— Reparari potest, amplissime¹⁰ domine — respondet sartor et vestem secum aufert. Altero die rursus vestem attulit, quae etiam tum male sedebat. Denuo trossulus stomachatur,¹¹ denuo sartorem increpat.

Sartor vestem caput quassans¹² aufert, ut eam corrigat; secat, demit,¹³ addit, suit¹⁴ putatque se iam omnia fecisse. Laude fretus¹⁵ vestem trossulo induit; vestis hic arta,¹⁶ illic laxa,¹⁷ hic longa, illic brevis est.

Furore saevus trossulus detrahit sibi ve- stem et sartorem exturbat.¹⁸

— Amplissime domine — fremit¹⁹ sartor — omnes cives adhuc usque meum opus dilexerunt; tamen ego tantum ad corpus vestem, non ad vestem corpus accommodare²⁰ possum.

V. Fehér.

¹ szabó ² uracs ³ ferde ⁴ hires ⁵ csináltat ⁶ tü- kör ⁷ felpróbál ⁸ rátámad ⁹ rosszul álló ¹⁰ nagy- ságos ¹¹ bosszankodik ¹² csóvál ¹³ elvesz ¹⁴ varr 15 bízva ¹⁶ szűk ¹⁷ bő ¹⁸ kikerget ¹⁹ mormog ²⁰ szab.

EXEMPLA CLARORUM VIRORUM

Pythagoras discipulis suis praecipiebat, ut raro ad ius iurandum accederent. «Vos vero — inquit — dignos praebete, quibus, etsi non iuraveritis, fides habeatur, propter vitae integritatem.» Itaque Clinias Pythagoricus, cum trium talentorum multam¹ iure iurando effugere posset, maluit pecuniae damnum² facere, quam iurare; quamquam non falso iuravisset.

Cicero.

Erat Murgentii, in oppido Siciliae, vir opibus et gloria praeclarissimus, nomine Cambalus. Hic aliquando venatum exiit. Cum paene in manus latronum incidisset, retro in oppidum pedibus contendere coepit. Forte Gorgus pater equo obviā ei vehebatur. Statim desiluit et filium hortatus est, ut equum inscenderet et celeriter in oppidum rediret. At filius salutem suam calanitate patris assequi solebat, neque pater volebat periculum ita effugere, ut filius certae morti proiceretur. Dum illi inter se certant, latrones assecuti utrumque confoderunt.

Diodorus Siculus.

*

Diagoras Rhodius tres filios adolescentes habebat: unum pugilem,³ alterum luctato-rem,⁴ tertium pugilem simul et luctatorem. Hos omnes vidit vincere coronarie eodem die in ludis Olympiis. Filii tres coronis in capite patris positis eum amplexi atque oscu- lati sunt. Populus gratulabundus undique flores in eum iecit. Tum pater beatissimus in ipso stadio, in conspectu populi, in ma- nibus filiorum animam efflavit. Gellius.

*

Timon, qui genus humanum oderat, amico utebatur uno, cui nomen erat Apenantus. Is cum forte apud Timonem cenaret, exclamavit: «Quam dulce est, o Timon, hoc convivium!» Ille: «Ita sane — inquit — si tu non adesses.» Cum idem Apenantus interrogasset, cur Alcibiadem, iuvenem fero- cem atque audacem diligenter, Timon respon- dit: «Ideo mihi carus est ille adolescens, quia praevideo illum fore causam magnorum malorum.» Aliquando Athenis prodiit in contionem. «Athenienses, — inquit — habeo quandam aream; in ea est ficus, de qua multi se suspenderunt. Quoniam vero in area templum aedificare mihi in animo est, antequam ficum excidam, moneo vos, ut si qui de suspendio cogitant, quam maxime maturent.» Plutarchus

¹ bírság ² károsodik ³ ökölvívő ⁴ birkózó.

Male se res habet, cum, quod virtute effici debet, id tentatur pecunia.

Ioannes Franciscus Champollion.

Hoc anno a. d. IV. Nonas Martias circumagetur annus, quo Franciscus Champollion sagacissimus hieroglyphicarum litterarum investigator vita decessit. Champollionis laus atque gloria numquam oblitterabitur,¹ dum homines Aegyptii cultus atque humanitatis magnificentiam et splendorem admirari et amare perseverabunt. Qualis enim erat cognitio scientiaque veteris Aegypti, antequam Champollion hieroglyphicas litteras legere docuit? Nempe fere nulla vel exilis, ex Herodoto aliisque Graecis et Latinis scriptoribus derivata,² plena fabularum³ arcanis,³ meris⁴ opinionum commentis.⁵ Ante Champollionem viri docti veteris Aegypti historiam velut per nebulam cernebant. Quam tandem nebulam Champollioni mentis acumine adiuvante fortuna hieroglyphicarum notarum arcanis evulgatis dispellere contigit. Erant quidem, qui iam ante eum in hieroglyphicis notis enodandis desudarent,⁷ neque se inde extricare⁸ possent.

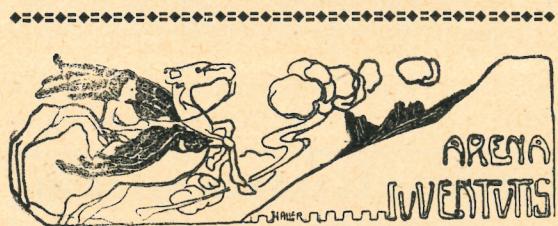
Ioannes Franciscus Champollion a. 1791 a. d. V. Kalendas Ianuarias natus est. Iam puer Graecarum et Latinarum, imprimis orientalium amore captus totum se eis ediscendis dedidit. Adulescens vero in universitate litterarum Gratianopolitana⁹ orientales linguis docuit.

Anno 1798 factum est, ut Napoleo contra Aegyptios expeditionem susciperet magna virorum doctorum caterva stipatus, quibus Aegyptias antiquitates investigandi munus iniunxerat.¹⁰ Aestate anni 1799 cum milites operibus et munimentis ad vicum Rosett occupati lapidem triplicibus litteris id est hieroglyphicis, demoticis¹¹ et Graecis inscriptum invenissent, centurio Bouchard, qui operibus muniendis praererat, statim viris doctis explorandum tradidit. Lapidis, qui postea in Museo Britannico collocatus est, complura exemplaria e gypso facta mandatu Napoleonis in Galliam missa sunt. Quoniam haud paucorum virorum doctorum cura et labor in explicanda⁸ Rosettani lapidis inscriptione in cassum¹² ceciderat,¹² tandem unum exemplar¹³ gypso¹³ expressum¹⁸ a. 1822 in manum Champollionis, professoris Gratianopolitani pervenit. Qui cum animadvertisset litteris cum hieroglyphicis tum Graecis, quae elliptica forma includerentur, nomen regis Ptolemaei contineri atque comparato Rosettano cum lapide ab

Ioanne Baptista Belzoni invento, in quo Ptolemaei regis sororisque Cleopatrae ut in Rosettano sollemini elliptica forma cinctum esse vidisset, liquido¹⁴ litteras P, T, O, L et E hieroglyphicas dispexit¹⁵ atque his vestigiis instans sensim¹⁶ pedetemtimque¹⁶ omnium hieroglyphicarum notarum significations eruit.¹⁷ Verum non solum hieroglyphicas litteras explanavit,⁶ sed ope linguae Copticae, quae postera¹⁸ propago¹⁹ Aegyptiae erat, quamque Champollion optime callebat,²⁰ in veterem Aegyptiam linguam ita se insinuavit,²¹ ut eius grammaticam et lexicon²² composuerit.²³ Quo facto iam haud difficile erat litteras Aegyptiorum et monumentis et papyris consignatas²⁴ cognoscere. Itaque ex invento Champollionis sollertia simo exortus est sol, qui mores, instituta, litteras et historiam Aegypti caligine²⁵ adhuc obruta²⁵ clarissima luce collustravit. Est Champollion auctor et conditor verae et germanae²⁶ Aegyptologiae, quae ex seminibus, quae ille sparserat, in uberrimam laetissimamque effloruit segetem. Dignus est igitur Champollion, cuius in memoriam anno, qui est centesimus ab eius decessu, grato redeamus animo.

Carolus Ács.

¹ feledésbe meggy ² származó ³ titokzatos mesék
⁴ csupa, pusztá, merő ⁵ koholmány ⁶ megfejt ⁷ fáradozik ⁸ kivergődik ⁹ Grenoble ¹⁰ feladatal kitűz, ráról ¹¹ demotikus írás. (Mássalhangzós rendszeren alapul; rövidítések útján s a jelek összekapcsolása által keletkezett a hieratikus írásból a Kr. e. I. évezred elején. Megfejtője Brugsch.) ¹² eredménytelen, hiábavaló ¹³ gipszlenyomat ¹⁴ egész bizonyossággal ¹⁵ megkülönböztet ¹⁶ lassanként ¹⁷ felkutat ¹⁸ későbbi ¹⁹ hajtás ²⁰ ért ²¹ behatol, alapos ismeretet szerez ²² szótár ²³ szerkeszt, megrí ²⁴ felir, jegyez ²⁵ ködbe, sötétsége vesző ²⁶ valódi.

Unde Athenae nomen acceperint?

Erechtheus, vir Graecus, urbem sibi in agro perquam sterili iuxta fluvium Cephissum condidit. Parva ac modica erat urbs, sed Iuppiter, tantus deus sapientissimusque omnium iam pridem novit clarissimam fore illam aliquando in toto orbe terrarum.

Condita urbe magnum inter Neptunum et Minervam certamen exortum est, cuius no-

mine potissimum urbs nuncuparetur. Res in iudicium deorum venit, itaque Iuppiter diem dixit, qua una cum ceteris deis causam eorum ageret. Die dicta ad ripam Cephissi omnes dei convenere.

Hoc erat tempus, cum homines palam et aperte deos intueri potuerunt. Nam Iuppiter candida seposuit fulmina et ceteri quoque dei ea de causa tantum in terram devolaverunt, ut iudicium Iovis audirent.

Minerva dea hastam invictam laeva manu tenebat. Caput Medusae scuto subdidit, ne homines capite aspecto extempro morerentur. Iuxta deam Neptunus tridentem dextra librabat, quo terram et mare quatere solebat.

In contione sollemini Mercurius surrexit dicens: «Accipite dei et deae omnes voluntatem Iovis immutabilem, qui nunc controversiam horum duorum dirempturus haec vobis mandari iubet: *Urbs Erechthei illius feret nomen, qui incolis pretiosius ac salutarius dederit donum. Quod si a Neptuno dabitur, urbs e nomine eius Posidonia vocetur, si a Minerva, nomen urbis Athenae sint.*»

Tum Neptunus terram tridenti percussit,
quae confestim discessit eque rima prosiluit
equus, quo pulchrior celeriorque neque fuit,
neque erit unquam in terris. Simulque: «En,
accipite — inquit — donum meum, quo
melius nemo potest hominibus dare. Itaque
concedite, ut urbs meo nomine sit appell-
landa!»

Ordo¹ nunc Minervam vocavit,¹ quae signa depositus genibusque nixa semen parvum solo insevit, ex quo brevi enata est arbor. Densi rami iam poma ferebant. «Iuppiter pater — ait Minerva — donum meum pluris est, quam Neptuni. Equus, quem is dedit, bellum feret, olea mea, contra, signum pacis, libertatis et copiae est. Nominate urbem nomine meo!» Dei confestim clamaverunt: «Donum Minervae optimum est, quod generi humano dari potest. Nam olea Minervae urbem Erechthei maiorem in pace, quam in bello fore portendit. Et quid pace hominibus salutarius est?»

Iuppiter annuit et urbs Minervae nomen
accepit.

Georgius Weiszkrön
disc. V. cl. gymn.-realis, Jud. rel.
Debrecinensis.

Circulator² deprehensus.³

Circulator quidam callidus mala⁴ ramis
dependentia appetivit. Ex quibus ut aliquot
furaretur, arborem ascendit. Iamque poma
dulcia, rubicunda⁵ et rotunda rodebat,⁶ cum
repente adest custos eumque asperrime in-
crepat:

— Quid tu ibi, nequissime, in arbore agis?

— Nil domine — respondet hic — modo
pertento⁷ poma, satne iam matura⁸ sint.

— O hominem stultissimum, equidem
iam inde ea video...

— Hoc facile tibi est — ait male salsus —
cuius oculi omnia acerrime videant. Mei
oculi, miserandum sane, non⁹ longum⁹
prospectum⁹ ferunt.⁹

Paulus Drótos

disc. cl. VII. gimn. regii cath.
confessionis, Miskolciensis.

¹ a sor M-ra került ² cigány ³ tetten ért ⁴ alma
⁵ piros ⁶ majszolgat ⁷ tapogat ⁸ érett ⁹ rövidlátó.

In scrutatores¹ naturae¹ infideles.²

*Autumnus rigidus³ vel hiems fera turbine⁴ saevo
Omne decus quercus robustae vel speciosi
Floris quassatum crudelis conterit⁵ atque
Limo⁶ commiscet; sed non totum interit horum
Ullum: quidquid enim vixit, mox iam subeunte
Vere reviviscit splendore novoque vigore,
Cum lateant vires radicum stirpisque viventis.—
Vivificans celsum quid in omni quoque homine abdi
Notum est afflatum divinum seminis instar.*

*Necum est affutare atque...
Et vos, o docti scrutantes intima rerum,
Dicitis audaces atomos quoque fine carere,
Quamvis hos nullus per sensus percipit unquam
Vilibus ad libitum donatis perpetuum aevum,
Flamen divinum temere privatis eodem...
Sobria poscit mens, ut nec flamen moriatur.
Vos igitur vobis sic contradicitis ipsi.
Est fatuum, sanam quod contemnit rationem.
Ergo linguatis malesanum fallere vulgus,
Quod satis infelix doctrinis ac ope vestra
Iamque Deo misso, ne ut bellua sit furiosa et
Vos quoque civili cum cultu conterat omnes!*

Michael Tóth S. I.

1 természetbúvár   2 hitetlen   3 zord   4 vihar
5 összefűz, tönkre tesz   6 iszap, sár   7 feléri éssel
8 dőre, ostoba.

*Bene sentire^s recteque facere satis est ad
bene beatique vivendum.*

De thesauris Mexicanorum. Incolae primi regionum Americae mediae, cum apud eos Europaei apparuerunt, haud longe ab omni cultu et humanitate afuerunt. Origines¹ enim Mexicanorum duorum milium annorum spatio Cortezii, expugnatoris² illarum regionum adventum praecedunt,³ ut plurima monumenta architectonica,⁴ quae his quoque diebus comparent,⁵ hoc demonstrant.

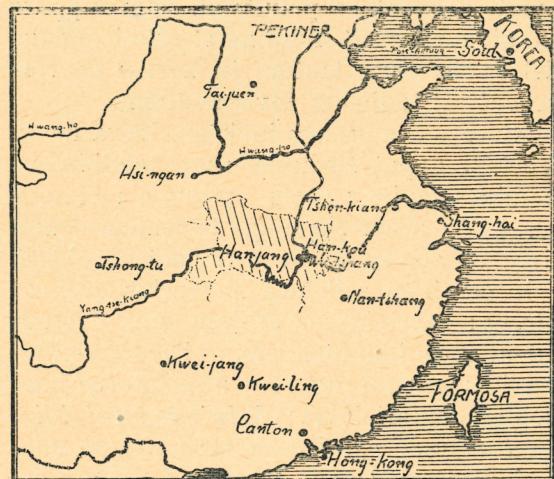
Nuperrime *Alfonsus Caso*, antiquitatis⁶ investigator⁶ Mexicanus, — ut e civitate Mexicana (Mexico City) nuntiatur — thesauros invenit in ruinis urbis antiquae in monte Albano sitae. *Alfonsus Caso* etiam cryptam investigavit, in qua Mexicanani reges ac regulos suos condebant.⁷ Ibi praeter vestimenta aliaque ornamenta varia etiam inscriptiones notis hieroglyphicis scriptae prodierunt,⁸ quibus explanandis⁹ investigator enixe¹⁰ dat operam, nemini enim est dubium, quin multa indicia¹¹ utilia contineant, ex quibus historiam, religionem, mores ac instituta illius populi distinctius¹² planiusque¹² cognoscere possimus. A. Caso etiam fastos Mayarum clarissimos brevi se indagaturum esse sperat.

Discrimen inter Iaponiam et Sinas. Proelia inter Iaponiam et Sinensem rempublicam ne ultimo quidem mense segniora erant Iaponiis ita impigre rem agentibus, ut aliquot urbes expugnarent.

Dum utrumque cum multorum caede pugnaretur, legati ex utraque parte missi cum in ipsa urbe Shang-hai, tum in navibus¹³ rostratis¹³ Britannorum convenerunt, ut discrimen pactionibus solvere temptarent. Novissime inter legatos constitutum¹⁴ factum est,¹⁴ ut Sinenses a lineis suis ad quintum lapidem simulque Iaponii ad regionem, quam dicunt «concessionibus sanctam»¹⁵ retrocederent. Qua regressione utrumque facta Si-

nenses aliis decem chiliometris copias ad urbem Nan-shang retraherent, illi in patriam reverterentur.

Ab armis tamen usque ad hoc tempus nihil cessatum est: tela micant, tormenta¹⁶

strepunt; animi saeviunt, profunditur sanguis...

¹ östörténet   ² hódító   ³ megelőz   ⁴ építészeti
5 fennáll   ⁶ régiségbüvár   ⁷ temet   ⁸ előkerül   ⁹ megfejt   ¹⁰ buzgón   ¹¹ adat   ¹² egyre világosabban   ¹³ hadihajó   ¹⁴ megállapodik   ¹⁵ engedményes terület   ¹⁶ ágyú.

Duae calamitates nobis allatae sunt: altera prope oppidulum Galliae Avalon excitabatur, ubi aéroplanum privatum ex altitudine ducentorum metrorum pari¹ pondere¹ parum² libratum² delapsum est. Vectores duo illico mortui sunt.

Alterum malum prope Massiliam confectum est, ubi Scalli, aéronauta Hibernus,³ qui ex patria in Indiam vehi voluit, deficiente⁴ machina humum cecidit. Aéronauta infelix e fragmentis aéroplani protractus ad-

¹ egyensúly   ² kevéssé egyenget, fölbillent   ³ ír
4 megtagadja a szolgálatot,

huc vixit, sed, cum in valetudinarium⁵ portaretur, exanimatus est.

*

Mermoz et Regnier aéronautae Gallici, cum Algeria Massiliam aéroplanum⁶ cursuale⁶ dirigerent, motoriis fractis in mare Mediterraneum descendere cogebantur. Aéronautas naves auxilio missae ab⁷ interitu⁷ vindicabant,⁷ verum aéroplanum vehementer fluctibus iactatum servari non potuit.

⁵ kórház ⁶ postaszállító repülőgép. ⁷ a pusztulás-tól megment.

Corona vitae. (7.)

Ad fabulam *Felicitis Nabor* Latine scripsit
Valentinus Fehér.

— Consummatum est¹ — sonat ex cruce.
— Pater, in manus tuas commendo spiritum meum.

Caput dolore tremens et spineis sertis coronatum in pectus prolapsum est²... et Iesus Nazarenus, rex Iudeorum, animam effudit.

Tum horrenda res facta est in urbe Iudeorum: terra perculta³ tremebat; saxa maximo fragore disrupta sunt; tota natura gemebat et quasi dolens Creatorem deflere videbatur.

Hierosolymitani pectora tundentes⁴ horrore percussi taciti in urbem reverterunt. Sacerdotes in templum se abdiderunt.⁵ Sed paulo post lurido vultu membrisque trementibus provolantes clamarunt:

— Vae nobis! Aulaeum⁶ adyti⁷ pulcherri-
mum a summo ad imum discissum est!

In domibus Romanorum signa deorum corruerunt.

In colle Golgotha, ubi Filius Dei mortuus inter caelum et terram pendebat, parva modo caterva⁸ fidelium et milites erant, qui Iesum cruci affixum custodire debebant. Ceteri aufugerant.

His rebus magnificis devinctus⁹ Romanorum militum centurio, qui regem Iudeorum mori viderat, exclamavit:

— Vere Filius Dei erat iste.

Hæc verba quasi flammeis¹⁰ litteris¹⁰ in animo Marci Fulvii inscripti sunt. Subito evanuit omnis dubitatio, etclare manifes-teque videbat Iesum Nazarenum esse verum Deum.

Tum ad crucem, quam Maria Magdalena complexu¹¹ tenebat,¹¹ aggressus dicit:

— Et ego, Iesu Nazarene, volo tuus esse discipulus.

8. Reditus in vitam.¹²

Dominus usque ad tertium diem in sepulcro iacuit. Tum, quasi turbo¹³ venti,¹³ fama per terras ferebatur: eum revixisse.¹⁴

Sepulcrum erat vacuum. Sed Maria Magdalena vidit eum; quasi sol, ita fulgebat, ut oculi Mariae paene caecarentur.¹⁵

— Abi — inquit Iesus — dic fratribus me in caelum ad Patrem ascensurum esse.

Quod Iesus per se revixerat, suam confirmavit divinitatem.

Marcus non iam dubitabat, sed credebat et Iesum, ut Dominum et Deum, precabatur.

Ceteri pariter fecerunt. Sciebant enim regnum Iesu non esse terrenum, sed omnes ab illo trahi in regnum amoris et gratiae; ab illo regnum animarum in terra constitutum esse.

Marcus et Rubina cives illius regni fieri volebant et praecepta Magistri sequi nitebantur.¹⁶

Claudia Procula exili¹⁷ vestitu induita doctrinam Iesu in crucem affixi tradidit¹⁸ pauperibus eisque suas opes¹⁹ divisit. Inter Iudeeos fanaticos et Romanos infideles sensim²⁰ emersit²¹ nova religio, quasi lux novi diei, novi meliorisque temporis.

Maria Magdalena sordido vestimento induita, pulcherrimis capillis,²² tamquam palliolo,²³ amicta fulgentibus oculis urbem transibat, penetrabat in domos nobilium Romanorum, assistebat ante templum, acribus²⁴ verbis infideles provocabat,²⁵ ut Messiam sequerentur. Illudebatur, petebatur lapidibus, e domibus exturbabatur;²⁶ haec omnia cum patientia et amore tolerabat, parata vel mori pro fide et veritate.

Postquam Marcus verum Deum repperit, in Italiam reversurus erat, ut Caesari nuntiaret ea, quae vidisset. At sine sancta imagine proficiisci solebat; illam Caesari persuadere oportebat Iesum Nazarenum esse verum Deum.

Quare in viam se dedit, ut sanctam imaginem requireret.

¹ beteljesedett ² lehanyatlak ³ megrendül ⁴ ver
⁵ elrejtőzik ⁶ kárpit ⁷ szentelt ⁸ csoport ⁹ lenyű-
göz ¹⁰ lángbetű ¹¹ átfogva tart ¹² föltámadás ¹³ szél-
roham ¹⁴ feltámadás ¹⁵ megvakul ¹⁶ törekzik ¹⁷ hit-
vány ¹⁸ hirdet ¹⁹ vagyon ²⁰ csendesen ²¹ feltűnik
²² haj ²³ köpeny ²⁴ lelkes ²⁵ felhív ²⁶ kikérget.

Locosa.

Vir quidam, cum amicus eius repentina morte extinctus esset, ne uxor amici insperato nuntio mortui mariti nimis expavesceret, haec per telegraphum ei nuntiavit: Leopoldus leviter aegrotare coepit, exsequaeque eius proximo die Dominico celebrabuntur.

*

Mater: Hic in cella¹ penaria, Paule, heri duo liba erant, nunc vero unum comparet. Scin ubi alterum sit?

Paulus: Ergo prae² tenebris³ alterum non vidi.

*

Matrona cum ancillam increpuisset³ fieri non posse, ut librum legat simul et pueruli curam⁴ atque tutelam⁴ agat,⁴ «me» — inquit ancilla — «puerulus legentem nequamquam⁵ interpellat». *

Scotus quidam cum acerrimo dentium torqueretur dolore, interroganti familiari, cur non se a medico curari sineret, «ego ut medicum adeam, — inquit — cuius filius biennio ipse sit medicinam⁷ facturus?»

*

Mater filio, qui iam vestem induerat: — Lavistine etiam, mi filiole?

Filiolus: Quin imo, carissima matercula, iam heri lavi.

Carolus Acs.

¹ éleskamra ² a sötétség miatt ³ rászól ⁴ gondját viseli ⁵ egy csöppet sem ⁶ zavar ⁷ orvosi gyakorlatot folytat.

AENIGMATA.

I.

1	2	3	4
☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	☒
☒	☒	☒	

Haec verba ita sunt collocanda, ut series directae libratis respondeant.

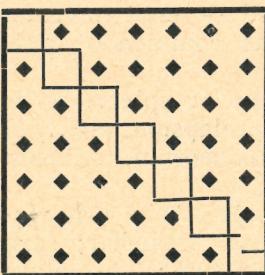
1. Provincia Asiae.
2. Sacerdotes cuiusdam dei Romani.
3. Alia voce: ornat, coronam imponit.
4. Vestitus, habitus.

Lud. Csizmazia.

II.

*Dulcis odor nemoris flamma fumoque fatigor,
Et placet hoc superis, medios quod mittor in ignes.
Cum mihi peccandi meritum natura negarit.*

III.

In locum punctorum et quadratorum ponantur litterae, quarum, quae quadratorum locum obtinent, oblique¹ deorsum lectae nomen deae Romanae efficiant. Singula vero nomina, quae dextrorum leguntur, haec sunt:

1. urbs Macedoniae, Aristotelis nomine clarissima;
2. cognomen Romanum;
3. urbs Illyriae, hodie Avostina;
4. alio vocabulo: lucerna;
5. quod gemmis coruscis capitii imponitur;
6. nomen Amazonis, quae erat Turni, regis Rutulorum socia;
7. urbs Hispaniae Baeticae, a Scipione veteranis suis condita, etiam urbs patria Hadriani et Traiani.

¹ ferdén.

Epistolalia Officialia.

Lectoribus nostris et minimis et maioribus precamur, ut festa Paschalia feriasque laeti peragant. — Ego. Tot aenigmatum solutiones mitte, quot dissolvere valuisi. — Iosephus W. (Baja). Bene rem enarrasti, tamen, quia probabilitate caret, divulgari non potest. Quis enim credit fore, ut iudices, iustitia praesides defensoresque aequi observantissimi cum furibus ista ratione paciscantur? — Io. Jeney (Budapest). Tuum iam proxime, nescio in quo numero publici iuris fit.

Solutiones aenigmatum numeri VI:

I. Series directae: 1. Elea, 2. lea, 4. aperte, 5. Niptra, 7. aculeus, 8. gustus, 9. nr, 10. Assyria, 11. sal, 13. Tros, 14. sed, 16. Ceres, 18. Epeus, 19. Sinon, 20. Trosmis, 21. audacia, 22. Sosii. — Series libratae: 1. Epicurus, 2. lepus, 3. Atreus, 4. anagnostes, 6. reus, 12. at, 14. s, 15. Acesta, 17. Epirus, 19. sta.

II. 1. Ios, 2. Musae, 3. iunceus, 4. Noskopium, 5. saepius, 6. Euius, 7. sus.

Aenigmata recte dissolverunt:

Ludovicus Csizmazia, Georgia Szilvássy, Marianna Renner (Budapest), Tiburtius Rachl (Kőszeg), Aristides Turopol (Kalocsa), Rudolphus Kancz (Szombathely), Iosephus Wittner (Baja), Paulus Drótos (Miskolc).

Praemium Ludovico Csizmazia et Aristidi Turpoli sorte adiudicatum est.

Moderator ephemeridis EUGENIUS FRAY DR. Budapest, I., Verpeléti-út 22., ad quem epistulæ et manuscripta mittantur. Administratio ibidem. Sumptibus Societatis Magistrorum Intermedi-scholarium Catholicorum. — A Katholikus Középiskolai Tanáregyesület költségén. (Praeses: STEPHANUS ACSAY DR., elnök.)